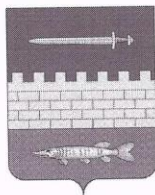

**СОВЕТ
АЗЕЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

ул. Советская, д. 22,
с. Азеево, 423190

**ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢАЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АКЪЯР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

Совет урамы, 22 йорт
Акъяр авылы, 423190

тел.: (8-84348) 3-71-31, факс: (8-84348) 3-7-61, Azeev.Nsm@tatar.ru

**Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль
районы Акъяр авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

2021 елның 16 нчы сентябре

№ 16-46

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл жирлегендә инициативалы проектларны гамәлгә ашыру тәртибе турында

Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 74 һәм 86 статьялары, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 261 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл жирлегендә яшәүчеләрнең жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуын активлаштыру һәм жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл жирлеге территориясендә инициативалы проектларны гамәлгә ашыру юлы белән хәл итү максатларында Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл жирлеге территориясендә, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Акъяр авыл жирлегендә инициатив проектларны гамәлгә ашыру тәртибен расларга (кушымта итеп бирелә).
2. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында урнаштырылырга тиеш (<http://pravo.tatrstan.ru>) шулай ук Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрәндә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында (<http://novosheshminsk.tatarstan.ru>).
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Акъяр авыл жирлеге башлыгы

Д.С.Гайнуллин

Тәртип

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Акъяр авыл җирлегендә инициатив проектларны күрсәтү, кертү, тикшерү һәм карау

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Әлеге Тәртипне жайга салу предметы

1. Әлеге Тәртип «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Тубылгы Тау авыл җирлеге (алга таба - Авыл җирлеге уставы) инициатив проектларны күрсәтүгә, карауга, карауга, карауга, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуга бәйле барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне жайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициатив проектларны кертүгә, тикшерүгә, карауга һәм сайлап алуга бәйле мөнәсәбәтләргә әлеге Тәртипнең нигезләмәләре, әгәр Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукый акты белән башкасы каралмаган булса һәм алар нигезендә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Тубылгы Тау авыл җирлеге Советы карарлары белән кабул ителгән булса, кулланылмый.

2 статья. Инициатив проектлар

1. Инициатив проект дигәндә әлеге Тәртиптә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Тубылгы Тау авыл җирлеге халкының (алга таба - Авыл җирлеге) авыл җирлегендә яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру турындагы тәкъдиме җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә җирле үзидарә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча аңлашыла.

2. Инициатив проектта түбәндәге белешмәләр булырга тиеш;

1) җирлектә яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия проблеманы тасвирлау;

2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыруга кирәкле чыгымнарның алдан исәпләве;

5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның планлаштырыла торган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициатив түләүләрнең планлаштырылган күләмәннән тыш, әлеге акчаларны инициатив проектны гамәлгә ашыруга куллану күздә тотылган очракта, җирлекнең бюджет чаралары күләменә күрсәтелү;

8) әлеге Тәртіпнең 3 статьясы нигезендә жәрлек территориясенә яисә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлешен күрсәтү;

3. Инициатив проект әлеге статьяның 2 өлешендә каралган белешмәләрне үз эченә алган проектны тасвирлауны үз эченә ала, аңа инициатор карары буенча график һәм (яисә) табличный материаллар кушымта итеп бирелергә мөмкин. Проектны тасвирлауның һәм аны тутыруның яқынча рәвешә Авыл жәрлеге нең Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

3 статья. Халык мәнфәгатьләрендә инициатив проектлар гамәлгә ашырыла ала торган территорияне билгеләү

1. Инициатив проектлар халык мәнфәгатьләрендә тулаем Авыл жәрлеге мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдәге халык мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин:

күпфатирлы йортның подъезды;

күпфатирлы йорт;

- күпфатирлы йортлар һәм (яисә) торак йортлар төркеме (шул исәптән урам, квартал яисә планировка структурасының башка элементы);

- торак микрорайон;

- торак микрорайоннар төркеме;

торак пункт; торак пункт;

- торак пунктлар төркеме;

- жәрлек;

2. Инициатив проектларны гамәлгә ашыру максатларында жәрле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жәрле үзидарә органнарына бирелгән карарларның хокукы) һәм (яисә) аерым муниципаль программалар чараларын үтәү буенча инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында Башкарма комитеты карары (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындагы карар) белән территориясен өлешләргә (округка) бүлү каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициатив проектлар күрсәтелә, тикшерелә һәм жәрлек территориясенә (округның) тиешле өлешә чикләрендә гамәлгә ашырыла.

2 бүлек. Инициатив проектларны күрсәтү һәм тикшерү

4 статья. Проект инициаторлары

1. Инициатив проектны кертү инициативасы белән түбәндәгеләр чыгыш ясыи:

1) уналты яшкә житкән һәм Авыл жәрлеге территориясендә яшәүчә кимендә ун граждән булган инициатив төркем (алга таба - инициатив төркем);

2) территориаль ижтимагый үзидарә органнары;

3) авыл торак пункты старостасы;

4) жәрле ижтимагый берләшмәләр яисә ижтимагый берләшмәләрнең жәрле бүлекчәләре, беренчел һөнәр берлекләре оешмалары, торак милекчәләре ширкәтләре, бакчачылык яисә яшелчәчелек коммерциягә карамаган ширкәтләр.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба - проект инициаторлары):

1) инициатив проект әзерлиләр;

2) инициатив проект турында фикер алышуны оештыра яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсә буенча граждәннарның фикерен ачыклау тәэмин итә;

- 3) инициатив проектны Авыл жирлеге Башкарма комитетына кертәләр;
- 4) инициатив проектны гамәлгә ашыруны контрольдә тотуда катнашалар;
- 5) әлеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукый актларда билгеләнгән башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм бурычларны башкаралар.

3. Инициатив төркем төзү һәм аның тарафыннан әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү беркетмә белән рәсмиләштерелә.

4. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар территориаль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә территориаль ижтимагый үзидарә органнары булып торучы проект инициаторлары тарафыннан кабул ителә.

5. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар ижтимагый берләшмәләр булып торучы проект инициаторлары тарафыннан аларның гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

5 статья. Инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнар фикерен ачыклау

1. Инициатив проект инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла торган жирлек халкы яисә аның өлеше халкы тарафыннан хупланырга тиеш.

2. Проектның инициаторы түбәндәге рәвешләрдә инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерләрен ачыклауны оештыра:

- гражданнар жыенында инициатив проектны карау;
- гражданнар жыелышында яисә конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә инициатив проектны карау;
- гражданнардан сорашып белешү үткөрү;
- инициатив проектны хуплап гражданнарның имзаларын жыю.

3. Проектның инициаторы инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклауның берничә төрәннән файдалану турында карар кабул итү хокукына ия.

6 статья. Инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнарның жыены

1. Инициатив проектны (алга таба - жыен) күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнарның жыены, проект инициаторы мөрәжәгатә нигезендә, Жирлек Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Проект инициаторының жыенны уздыру турындагы мөрәжәгатендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яисә булу урыны турында белешмәләр, авыл торак пункты старостасының фамилиясе, исеме, атасының исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны);
- инициатив проект турында белешмәләр;
- инициатив проектны күрсәтү мәсьәләләре буенча авыл жирлеге нең башкарма комитеты белән узара хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, телефон номерлары;

- жыенны уздыру датасы, вакыты һәм урыны турындагы тәкъдимнәрне;

3. Жыелыш авыл жирлеге Уставында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

4. Охшаш жыен уздыру турында берничә үтенеч кERGән очракта, бер жыенда берничә инициативалы проект каралырга мөмкин.

7 статья. Инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы

1. Инициатив проектны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба - жыелыш) проект инициаторы карары белән билгеләнә һәм үткәрелә.

2. Жыелыш авыл жирлеге территориясенә бер өлешендә үткәрелә, аның халкы мәнфәгатьләрендә инициатив проектны гамәлгә ашыру планлаштырыла. Инициатив проектны гамәлгә ашыру халык мәнфәгатьләрендә планлаштырылса, жирлек жирлегенә төрле өлешләрендә берничә жыелыш уздырылырга мөмкин.

3. Жыелышта уналты яшкә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнаша.

4. Жыелыш үткәрелергә мөмкин:

1) көндезге формада - көннең көн тәртибе һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү мәсьәләләре буенча фикер алышу өчен халыкның бергә булу рәвешендә;

2) читтән торып - көннең көн тәртибе мәсьәләләрен һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү мөмкинлеген күздә тоткан рәвештә, шулай ук халыкның карарларын билгеләнгән вакытта жыелышны уздыру турындагы хәбәрдә күрсәтелгән урынга яисә <http://novosheshminsk.tatarstan.ru> мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә кабул итү мөмкинлеген күздә тоткан рәвештә.

5. Бер жыелышта берничә инициативалы проект каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта жыелышны оештыру һәм уздыру буенча хокук һәм бурычлар проектлар инициаторлары тарафыннан бергә гамәлгә ашырыла.

6. Жыелыш үткәру, документлар әзерләу һәм тарату чыгымнары, проект инициаторы була.

7. Авыл жирлеге башкарма комитеты проект инициаторына жыелыш үткәрудә ярдәм күрсәтә, шул исәптән аны үткәру өчен түләүсез бина бирә. Авыл жирлеге башкарма комитеты карары белән жыелышлар үткәру өчен бирелә торган биналарның исемлеге билгеләнергә мөмкин.

8. Жыелыш катнашучылар саны кимендә 25 кешене тәшкил иткәндә хокуклы дип санала.

8 статья. Жыелышны үткәругә әзерлек

1. Жыелыш үткәру турында проект инициаторының карарында түбәндөгеләр күрсәтелә:

- жыелыш үткәрелә торган инициатив проект;

- жыелышны үткәру формасы (көндезге яки читтән торып уку);

- жыелышның көн тәртибе, ә жыелыш читтән торып уздырылган очракта - халыкның тавыш бирүен уздыру планлаштырыла торган мәсьәләләр;

- жыелышны уздыру датасы, вакыты, урыны, ә жыелыш читтән торып уздырылган очракта - шулай ук тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча халыкның карарларын кабул итү тәмамлану датасы, һәм мондый карарлар тапшырылырга тиешле урын яисә адрес йә тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча тавыш бирү өчен махсуслаштырылган сайттан файдалану турында карар;

- көндезге формада үткәрелә торган жыелышта катнашучыларның яисә көндезге жыелышны читтән торып үткәргән очракта көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышуда катнашучыларның саны;

- жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләргә аны уздыру турында мәгълүмат бирү ысуллары;

2. Проектның инициаторы авыл җирлеге нең башкарма комитетына җыелыш үткөрү турында аны уздыру көненә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча язмача хәбәр жиберә.

3. Җыелышны уздыру турында хәбәрнамәдә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яисә булу урыны турында белешмәләр, авыл торак пункты старостасының фамилиясе, исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашкан урыны проектны гамәлгә ашыру инициаторының исеме һәм урыны);

- әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;

- проектны оештыру һәм үткөрү буенча күрсәтмә бирү функцияләрен үтәргә вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, аталарының исемнәре, телефон номерлары.

- җыелыш уздыруга ярдәм итү турында, шул исәптән, тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча тавыш бирү өчен махсуслаштырылган сайттан файдалану турында җыелыш (көндезге бүлектә җыелыш уздырылган очракта) һәм (яисә) җыелыш үткөрү өчен урын бирү турында үтенеч;

4. Җыелышны уздыру турында хәбәрнамәгә проект инициаторы һәм проектның инициаторы аны оештыру һәм уздыру буенча күрсәтмә бирү функцияләрен үтәргә вәкаләтле затлар имза сала. Инициатив төркем исемнән җыелыш үткөрү турында хәбәрнамәгә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм уздыру буенча күрсәтмә функциясен үтәргә вәкаләтле затлар имза сала.

5. Җыелышны уздыру өчен урын бирү турында үтенеч булган очракта Авыл җирлеге башкарма комитеты хәбәр килгән көннән алып өч көн эчендә уздыру өчен урын бирү мөмкинлегенә турында проект инициаторына хәбәр итә яисә җыелышны уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртәргә тәкъдим итә. Проектның инициаторы күрсәтелгән тәкъдимне алган көннән алып өч көн эчендә җыелышны уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртүгә ризалыгы яисә килешмәве турында (җыелышны читтән торып үткәргән очракта күзгә-күз фикер алышу) хәбәр итәргә тиеш.

6. Авыл җирлегенә башкарма комитеты җыелыш үткөрү турында белешмәләр урнаштыра, шул исәптән инициатив проект белән танышу тәртибе турында, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә яисә махсуслаштырылган сайттагы Авыл җирлегенә рәсми сайтында:

- җыелыш үткөрү турында хәбәрнамә кергән көннән соң өч көн эчендә;

- урыннарны һәм (яисә) җыелышны уздыру датасын һәм вакытын үзгәртү турында тәкъдим белән проект инициаторы ризалыгын алганнан соң ике көннән дә соңга калмыйча (җыелышны читтән торып уздырылган очракта, көндез тикшерү).

7. Авыл җирлегенә башкарма комитеты җыелыш үткөрүдә ярдәм итү проекты инициаторына күрсәтү максатларында вәкаләтле вәкилнең билгеләнү хокукына ия. Авыл җирлеге башкарма комитеты вәкаләтле вәкилен билгеләп кую турында алдан ук проект инициаторына хәбәр итә.

9 статья. Җыелышны көндезге формада уздыру тәртибе

1. Җыелыш башланганчы проект инициаторы утырышта катнашкан гражданның теркәүне үткөрүне, авыл җирлеге нең башкарма комитеты раслаган форма буенча исемлек төзүне тәмин итә. Җыелышта катнашкан гражданның исемлегенә җыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып тора.

2. Җыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү тәртибе җыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча карарлар җыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

3. Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алып бару өчен рәис һәм секретарь сайлана.

4. Рәис жыелыш алып бара, көн тәртибэндәге мәсьәләләрне игълан итә, катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелыш кабул иткән карарларны формалаштыра, аларны тавыш бирүгә куя, тавыш бирү йомгакларын игълан итә.

5. Секретарь жыелыш беркетмәсен алып бара, анда жыелыш кабул иткән барлык карарлар чагылдырыла, алар буенча тавыш бирү нәтижәләре күрсәтелә. Жыелыш протоколына секретарь һәм жыелыш рәисе имза сала.

6. Жыелыш беркетмәсендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

Жыелышны уздыру урыны һәм вакыты;

- жыелышта катнашкан гражданның саны;

аларның яшәү урынын күрсәтеп, жыелыш рәисе һәм секретаре турында белешмәләр;

- жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлегә;

- көн тәртибенә караган мәсьәләләр буенча кабул ителгән карарлар.

10 статья. Жыелышны читтән торып уздыру тәртибе

1. Жыелыш читтән торып уздырылган очракта көн тәртибе мәсьәләләре һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү өлегә Тәртипнең 9 статьясында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Төбәк буенча фикер алышуда катнашмаган затлар жыелыш үткөрү турындагы хәбәрдә күрсәтелгән урынга яисә адрес буенча тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча язма формада рәсмиләштерелгән карарны жибәрергә хокуклы. Карарның яқынча формасы Авыл жирлегә нең Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

3. Көндөзгә-читтән торып укучы рәвештә үткәрелә торган жыелышта катнашучылар, шулай ук аларны кабул итү тәмамланган датага кадәр кабул ителгән затлар тарафыннан көндөзгә фикер алышуда катнашучы затлар булып санала.

4. Жыелыш махсус сайттан файдаланып, махсус рәвештә читтән торып уздырылган очракта, жыелыш уздыру һәм көндөзгә фикер алышуда катнашмаган затларны тавыш бирү турындагы хәбәр шушы сайтта көн тәртибе мәсьәләләре буенча урнаштырыла.

5. Жыелышның махсуслаштырылган сайты кулланып көн тәртибенә кую мәсьәләләре буенча тавыш бирү жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләр тарафыннан шәхсән көн тәртибэндәгә һәр мәсьәлә буенча «хуплап», «каршы» яисә электрон рәвештә «тыелып» әйтелгән көн тәртибенә һәр мәсьәләсе буенча карар күрсәтү юлы белән гамәлгә ашырыла. Махсуслаштырылган сайттан файдаланып тавыш бирүдә катнашкан халык тавыш бирү тәмамлану датасына һәм вакытына кадәр электрон рәвештә тавыш биргән дип санала. Халыкны идентификацияләү бердәм идентификация һәм аутентификация системасын исәпкә алу язмасыннан файдаланып гамәлгә ашырыла. Тавыш бирү аның башлану датасыннан һәм вакыты тәмамлану датасыннан һәм вакытына кадәр тәнәффесез уздырыла.

6. Махсуслаштырылган сайттан файдаланып тавыш бирү нәтижәләре беркетмә рәвешендә төзелә һәм мондый тавыш бирү тәмамланганның соң бер көн эчендә сайтка урнаштырыла. Тавыш бирүнең таныкланган беркетмәсе Башкарма комитет Поселения проектны башлап жибәрүчегә аларны төзегәннән соң өч көн эчендә жибәрә. Күрсәтелгән беркетмә жыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып тора.

7. Тавыш бирү уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешенең «Шәхси белешмәләр турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәғлүматларын эшкәртүгә ризалыгы алырга тиеш.

8. Тавыш бирү тәмамланганнан соң сорашып белешү юлы белән яисә махсуслаштырылган сайт кулланып, секретарь жыелыш беркетмәсен әзерли, аңа секретарь һәм жыелыш рәисе имза сала.

9. Читтән торып уку формасында үткәрелә торган жыелыш беркетмәсендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- фикер алышуны уздыру урыны һәм вакыты;

- читтән торып тавыш бирү ысулы, аның башлану һәм тәмамлану вакыты;

- жыелышта катнашкан гражданның саны;

аларның яшәү урынын күрсәтеп, жыелыш рәисе һәм секретаре турында белешмәләр;

- жыелышның көн тәртибе, көндөз фикер алышуда чыгышларның эчтәлегә;

- көн тәртибе мәсьәләләре буенча кабул ителгән карарлар һәм алар буенча тавыш бирү нәтижәләре.

11 статья. Инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданның конференциясе үткәрү

1. Инициатив проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла торган 16 яшькә җиткән территориядә яшәүчеләрнең саны 1000 кешедән артып киткән очракта, инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданның конференциясе (алга таба - конференция) уздырылырга мөмкин.

2. Конференция әлеге статьяда билгеләнгән үзгәртелгән исәпкә алып, әлеге Тәртипнең 7-10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

3. Әлеге Тәртипнең 8 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән конференция үткәрү турында проект инициаторы карарында түбәндәгеләр күрсәтелергә тиеш:

- делегатларны сайлау вәкиллеге нормасы, ул 16 яшькә җиткән территориянең 100 кешесеннән 1 делегаттан ким була алмый;

- делегатларны сайлау өчен жыелышлар үткәрү сроклары һәм тәртибе.

4. Конференция беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып делегатларны сайлау турында жыелыш беркетмәләре тора.

12 статья. Инициатив проектларга ярдәм йөзеннән гражданның имзаларын җыю

1. Инициатив проектларны хуплап гражданның имзаларын җыю (алга таба - имзалар җыю) проект инициаторы тарафыннан үткәрелә.

2. Инициатив проектларны хуплап имзалар саны, инициатив төркем әгъзаларының имзаларын да кертеп, кимендә 25 кеше булырга тиеш.

3. Имзалар җыю түбәндәге тәртиптә гамәлгә ашырыла;

- имзалар имза кәгазенә кертү юлы белән жыела, аның рәвеше Язылу үткәрүнең башкарма комитеты тарафыннан раслана;

- имзалар кәгазендә имзалар җыюны гамәлгә ашыра торган инициатив проект күрсәтелә;

- имза кәгазендә кеше имзасы һәм аны кую датасы куела. Имза һәм аны кую датасын кеше үз кулы белән куя. Имза кәгазендә үз имзасын куйган кеше турындагы белешмәләр имзалар җыюны гамәлгә ашыручы зат үтенече буенча имза кәгазенә кертелергә мөмкин. Күрсәтелгән белешмәләр бары тик кулъязма ысул белән генә кертелә, бу чакта карандашлар кулланылу рөхсәт ителми;

- кеше бер үк инициатив проектны хуплап бер генә тапкыр имза куярга хокуклы;
- һәр имза кәгазе имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле имзалары белән таныкланырга тиеш. Имза кәгазен таныклаганда, имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле үз кулы белән фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туу датасын, яшәу урыны адресын күрсәтә, шулай ук имзасын һәм аны кую датасын күрсәтә;
- имзалар жыйганда, имза кәгазенең алгы ягын һәм арткы ягын тугызы рәхсәт ителә. Шул ук вакытта арткы як имзаларның бердәм нумерациясе белән алгы якның дәвамы булып тора, ә таныклау имзалары һәм имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле турында белешмәләр имза кәгазенең арткы ягына сайлаучының соңгы имзасыннан соң куела;
- имзалар жыйганда һәр кешенең «Шәхси мәгълүматлар турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы алынырга тиеш.

13 статья. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында аларның фикерен ачыклау өчен граждандардан сораштыру үткөрү

1. Әлеге инициативалы проектка (алга таба - сораштыру) ярдәм итү турында граждандарның фикерен ачыклау өчен сораштыру, инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган жирлек яисә аның өлеше инициативасы буенча түбәндәге очрақларда үткөрелә:

- инициатив проектны халыкның мәнфәгатьләрен тулаем алганда гамәлгә ашыру тәкъдим ителә;
- инициатив проектны халык саны 1000 кешедән артып киткән Авыл жирлегә өлеше халкы мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

2. Сораштыруны билгеләү өчен проект инициаторы Авыл жирлегә советына гариза жиберә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- инициативалы проект, аңа карата сораштыру үткөрү тәкъдим ителә;
- проект инициаторы тәкъдимнәре:

а) сорашып белешүне уздыру датасы һәм сроклары турында;

б) сораштыру үткәргәндә тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) сорауны (сорауларны) формулировкалау турында;

в) сораштыру үткөрү методикасы турында;

г) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлек халкының минималь саны турында;

- проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәу яисә булу урыны турында белешмәләр, авыл торак пункты старостасының фамилиясе, исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашкан урыны).

3. Әгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Әгәр проектның инициаторы әлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар булса, гариза проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган Авыл жирлегенең яисә аның өлешенең кимендә 10 кешесе тарафыннан имзалана. Бу очракта гаризада шулай ук гаризаны имзалаган затлар турында белешмәләр (фамилияләре, исемнәре, әтисенең исеме, аларның яшәу урыны яки булу урыны турында белешмәләр) күрсәтелә.

4. Авыл жирлегә Советы гариза кәргән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча аны карый һәм сорашып белешүне билгеләү турында яисә сорашып белешүне билгеләүдән баш тарту турында карар кабул итә.

5. Әгәр жибәрелгән хокук бозулар инициативаны күрсәтүдә катнашкан жирлектә яшәүчеләрнең ихтыяр белдерү нәтижәләрен дәрәс итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, әлегә статьяда билгеләнгән сораштыру уздыру турындагы инициативаны күрсәтү тәртибен бозу сорашып белешүне үткөрү турындагы инициативаны күрсәтүне кире кагуның нигезе булып тора.

6. Инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча граждандардан сорашып белешү "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 4 өлешә нигезендә Жирлекнең норматив хокукый акты белән билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

7. Сораштыруда Авыл жирлегә халкы яисә аның өлешә катнаша, аларда 16 яшькә житкән инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

8. Сораштыру нәтижәләрен Авыл жирлегә башкарма комитеты проект инициаторы игътибарына алар чыгарылганнан соң 3 эш көненнән дә соңга калмыйча житкерә.

3 бүлек. Инициатив проектларны кертү һәм карау

14 статья. Инициатив проектларны Авыл жирлегә Башкарма комитетына кертү

1. Инициатив проектны Поселения Башкарма комитетына керткәндә түбәндәгеләр тапшырыла:

1) кәгазь чыганактагы һәм электрон рәвештә график һәм (яисә) табличный материалларга кушымта итеп бирелә торган проектның тасвирламасы;

2) инициатив төркем төзү беркетмәсә яисә в башка документлар

әлегә Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә, шулай ук инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Авыл жирлегә Башкарма комитеты белән эш итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турында проект инициаторының карары;

3) граждандар жыены, жыелышы яисә конференциясә беркетмәсә, граждандардан сорашып белешү нәтижәләре һәм (яисә) жирлек халкының яисә аның өлешенә инициатив проектына ярдәм күрсәтүен раслый торган имзалар кәгазьләре.

2. Әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар авыл жирлегә Башкарма комитетына инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда авыл жирлегә Башкарма комитеты белән үзара хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан турыдан-туры жирлек башкарма комитетына тапшырыла яисә аны күчәрәп жибәргәндә һәм капитал салуны тасвирлаганда игълан ителгән кыйммәт белән почта аша жибәрелә.

3. Әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны алу көне проектны кертү датасы булып Авыл жирлегә Башкарма комитеты тора.

4. Әгәр документлар турыдан-туры жирлекнең башкарма комитетына, проектның инициаторы тарафыннан инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Авыл жирлегә Башкарма комитеты белән эш итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырылса, күрсәтелгән затка, исемлекне күрсәтеп, документларны алу расписка бирелә. Язу документлар алган көнне жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан биреләргә тиеш.

15 статья. Инициатив проектларны карау комиссиясә

1. Инициатив проектларны карау комиссиясә (алга таба - комиссия) инициатив проектларның социаль-иқтисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру максатларында төзелә.

2. Комиссия саны 5 кешә тәшкил итә.

3. Комиссиянең персоналъ составы карар белән билгеләнә

Авыл жирлеге башкарма комитеты. Комиссия әғзаларының гомуми саныннан яртысы Авыл жирлеге Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия кабул итә торган карарларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген төшереп калдыру өчен төзелә.

4. Комиссия комиссия рәисеннән, комиссия рәисе урынбасарыннан, комиссия секретаре һәм комиссия эшендә шәхсән катнашучы комиссия әғзаларыннан тора.

5. Комиссия рәисе:

- комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлеген житекли;
- комиссиянең чираттагы утырышының көн тәртибе проектын формалаштыра;
- комиссия әғзаларына йөкләмәләр бирә;
- комиссия утырышларында рәислек итә.

6. конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, ул вакытлыча булмаган очракта, конкурс комиссиясе рәисе вазыйфаларын башкара.

7. Комиссия секретаре:

- комиссия эшчәнлеген мәғлүмати һәм документлар белән тәэмин итә, шул исәптән комиссия утырышына әзерләнүне дә;
- комиссия утырышына чакырылган комиссия әғзаларына, проектлар инициаторларына һәм башка затларга комиссиянең чираттагы утырышын уздыру датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе турында хәбәр итә;
- комиссия утырышлары беркетмәләрен алып бара.

8. Комиссия әғзасы:

- комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;
- комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;
- комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;
- дип комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;
- комиссия утырышларында тавыш бирә.

9. Комиссия эшенең төп формасы утырышлар була.

10. Комиссия утырышы анда әғзаларының кимендә яртысында булу шарты белән хокуклы дип санала.

11. Проектның инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициатив проектларда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеген тәэмин ителә. Инициатив проектны карау планлаштырыла торган комиссия утырышы турында проект инициаторлары аны үткөрү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

12. Проектны тикшерү һәм карар кабул итү проект инициаторы һәм чакырылган башка затлар катнашыннан башка башкарыла.

13. Комиссия карары утырышта катнашучы комиссия әғзалары саныннан гади күпчелек тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда, утырышта рәислек итүче тавыш хәлиткеч булып тора.

Комиссия әгъзалары карарлар кабул итү турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда бертигез хокукларга ия.

15. Комиссия кабул иткән карар белән килешмәгән очракта, комиссия әгъзасы үзенең аерым фикерен язмача бәян итә, ул комиссия утырышы беркетмәсенә кушып бирелергә тиеш.

16. Комиссия утырышы нәтижеләре буенча беркетмә төзелә, аңа комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм комиссия утырышында катнашкан комиссия әгъзалары тарафыннан комиссия утырышы уздырылганнан соң өч эш көне эчендә имза салына.

17. Комиссия секретаре комиссия утырышы беркетмәсенә имза салынган көннең иртәгесеннән дә соңга калмыйча аны Авыл җирлеге Башкарма комитеты җитәкчесенә җибәрә.

18. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник тәэмин итүне Авыл җирлегенең башкарма комитеты гамәлгә ашыра.

16 статья. Инициатив проектны Авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан карау тәртибе

1. Инициатив проект Авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан кертелгән көннән алып 30 көн эчендә карала.

2. Инициатив проектны Авыл җирлеге башкарма комитетына кертү турындагы мәгълүмат «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда веб-адрес буенча басылып чыгарга (халыкка җиткерергә) тиеш: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Яңа Чишмә муниципаль районы сайтында веб-адрес буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш: <http://novosheshminsk.tatarstan.ru> Инициатив проект Авыл җирлеге Башкарма комитетына кертелгән көннән алып өч эш көне дәвамында әлеге Тәртипнең 2 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проектның инициаторлары турында. Бер үк вакытта гражданның үзләренең кәһинәләрен һәм тәкъдимнәрен башкарма комитетка тапшыру мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү сәгын күрсәтеп, инициатив проект буенча хәбәр итә.

3. Инициатив проект буенча искәртмәләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итү сәгын җиде эш көне тәшкит итә. 16 яшькә җиткән Авыл җирлеге халкы үзенең кәһинәләрен һәм тәкъдимнәрен юллы. Вәкаләтләр һәм тәкъдимнәр җирлекнең башкарма комитетына турыдан-туры яки почта аша җибәрелә.

4. Инициатив проект буенча искәртмәләргә һәм тәкъдимнәргә гомумиләштерүне комиссия гамәлгә ашыра.

5. Инициатив проектны карау нәтижеләре буенча комиссия Поселения Башкарма комитеты җитәкчесенә әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән карарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия карарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр булырга мөмкин.

Авыл җирлеге Башкарма комитетына берничә инициативалы проект кертелгән очракта, шул исәптән эчтәлеге буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвирлап, комиссия Поселения Башкарма комитеты җитәкчесенә конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрүне оештырырга киңәш итә.

6. Конкурс сайлавы әлеге Тәртипнең 17 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурста сайлап алуны үткәрү турындагы хәбәр проектлар инициаторларына тиешле карар кабул ителгәннән соң өч көннән дә соңга калмыйча җибәрелә.

7. Комиссия киңәшен исәпкә алып яисә конкурс нигезендә сайлап алу нәтижеләре буенча Поселения башкарма комитеты җитәкчесе түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- Инициатив проектны хупларга һәм аның өстендә эшләүне Авыл җирлеге бюджеты турындагы карар белән каралган бюджет ассигнованиеләргә чикләрендә Поселения бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибенә ярашлы максатларга һәм (яисә) тиешле максатларга һәм (яисә) карау тәртибенә нигезләнеп дәвам итәргә;

- Инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кайтарырга.

8. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе түбәндәге очраklarның берсендә инициатив проектны хуплаудан баш тарту турында карар кабул итә:

- инициатив проектны кертүнең һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;
- инициатив проектның Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары таләпләренә, Авыл жирлеге Уставына туры килмәве;
- жирле үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хокуклар булмаганлыктан, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;
- инициатив түләүләр барлыкка килмәгән инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чаралар күләмендә поселок бюджеты чаралары булмау;
- инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк хәл итү мөмкинлеге булу;
- инициатив проектны конкурс буенча сайлап алуны узмаган дип тану.

9. Проектны карау нәтижәләре буенча карар инициаторга жибәрелә

проект кабул ителгән көнненән соң өч көнненән дә соңга калмыйча.

10. Авыл жирлегенең башкарма комитеты хокуклы, ә әлеге статьяның 8 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта проект инициаторларына бергәләп инициатив проектны эшләп бетерергә тәкъдим итәргә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы яисә дәүләт органы карамагына аларның компетенцияләре нигезендә тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия әгъзалары, башкарма комитет вәкилләре арасынан эш төркеме төзи Поселения, проект инициаторы вәкилләре, шулай ук проектны эшләп бетерү срогын билгели. Эшләп бетерелгән инициатив проект Комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнең 15 статьясы һәм әлеге маддә нигезендә карала.

17 статья. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

1. Конкурста сайлап алуны комиссия гамәлгә ашыра.

2. Конкурс сайлап алу критерийлары түбәндәгеләр:

- инициатив проект хәл итүгә һәм аны гамәлгә ашыруга юнәлтелгән проблеманы ачыклауда халыкның катнашу дәрәжәсе;
- инициатив проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек;

3. Конкурста сайлап алу критерийлары, аларның кыйммәтләре, аларга туры килә торган баллар һәм саллы коэффициентлар әлеге Тәртипкә кушымтада (алга таба - критерийлар) билгеләнгән.

4. Конкурста сайлап алу әлеге Тәртипнең 15 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында гамәлгә ашырыла.

5. Комиссия конкурс аша сайлап алынган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә инициатив проектларны бөяли.

6. Конкурс нигезендә сайлап алу йомгаклары буенча, йомгаклау билгесен исәпкә алып, комиссия инициатив проектларны узган яисә конкурс сайлавын узмаган дип игълан итү турында карарлар кабул итә.

7. Узган конкурс нигезендә сайлап алу барлык критерийлар буенча максималь суммар балл алган инициатив проект (ике, өч инициативалы проект һ.б.) игълан ителә.

18 статья. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында Поселения Башкарма комитеты карары

1. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында Поселения Башкарма комитеты җитәкчесе карар чыгара.

2. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турындагы карарда түбәндәгеләр булырга тиеш:

- инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә (адресын яисә урнашу урынын күрсәтеп) төзелергә тиешле объектның исеме яисә гамәлгә ашыруга инициатив проект җибәрелгән чараның исеме;

- авыл җирлеге бюджеты акчаларын тотуны (төзелешне, реконструкцияләүне, сатып алуны, чараларны (чараларны) уздыруны, башкасын) җибәрү;

- инициатив проектны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган Авыл җирлеге бюджет чараларын баш бүлүченең исеме;

- заказчы, төзүче атамасы;

- объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) гамәлгә ашыру срогы;

- Инициатив түләүләр күләме бүлеп, объектның фаразланган (чикле) бәясе яисә чараны (чараларны) уздыруга акчаларның иң чик күләме;

- Инициатив түләүләр күләме күрсәтеп, объектның күздә тотыла торган (иң чик) бәясен яисә чараларны (чараларны) уздыруга акчаларның иң чик күләмен гамәлгә ашыру еллар буенча бүлү.

19 статья. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация челтәрендә инициатив проект турында мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка җиткерү) һәм урнаштыру тәртибе

1. Инициатив проектны Поселения Башкарма комитеты тарафыннан карау турында, инициатив проектны гамәлгә ашыру барышы турында, шул исәптән акчаларны куллану турында, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат веб-адрес буенча «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы» нда веб-адрес буенча бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) тиеш: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Яңа Чишмә муниципаль районының рәсми сайтында веб-адрес буенча урнаштырылырга тиеш: <http://novoseshminsk.tatarstan.ru>

2. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында Поселения Башкарма комитетының хисабы «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда веб-адрес буенча басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) тиеш: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән алып 30 календарь көн эчендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш.

Критерийлар
 инициативалы проектларны сайлап алу, аларның әһәмияте,
 аларга тиешле баллар

№ п/п	Критерийлар исемлеге	Критерий буенча баллар
1	Актуальлек(кискенлек) проблемалар:	
	бик югары - проблема халык тарафыннан критик дип бәяләнә, проблеманы хәл итү халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итү һәм саклау өчен кирәк.	10
	югары - проблема халык тарафыннан шактый бәяләнә, аны хәл итмәү тормыш сыйфатына тискәре йогынты ясагачак	7
	уртача хезмәт проблемасы халык тарафыннан актуаль дип бәяләнә, аны хәл итү тормыш сыйфатын яхшыртуга китерергә мөмкин	4
2	Проектны тормышка ашыруга комплекслы якин килү:	
	әйе	10
	юк	0
3	Халыкның аз керемле төркемнәре өчен инициативалы проектның җайлашуы:	
	әйе	10
	юк	0
4	Инициативалы проектны хуплаган гражданның саны:	
	500 артык кеше	10
	250 дән 500 гә кадәр	7
	50 дән 250 гә кадәр	5
	50 гә кадәр кеше	3
5	Бюджет чыгымнарын гамәлгә ашыру зарурлыгы соңгы чорларда тоту (саклап калу)максатларында инициативалы проект нәтиҗәләре	
	әйе	10

	юк	0
6	Оригинальлек, креативлык	
	әйе	10
	юк	0
7	Инновацион технологиялар куллану, яңа техник карарлар	
	әйе	10
	юк	0
8	Гаризада презентацион материаллар, дизайн-проект булу	
	әйе	10
	юк	0
9	Жәмәгатьчелекнең әзерләүдә катнашуы инициативалы проектны тормышка ашыру турында	
9.1	Гомуми бәядән инициативалы түләүләр өлеше инициативалы проект	
	инициативалы проектның гомуми бәясең 20% нан	10
	инициативалы проектның гомуми бәясең 15% тан 20 % ка кадәр	8
	инициативалы проектның гомуми бәясең 10% тан 15 % ка кадәр	5
	инициативалы проектның гомуми бәясең 0% тан 10% ка кадәр	1
9.2	Инициативалы проектны тормышка ашыруда жәмәгатьчелекнең мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы	
	әйе	5
	юк	0